

Sammanträdesdatum
2014-01-24

Plats och tid: Orbaden konferens, Bollnäs kommun
09.00-12.00

Förtroendevalda: Beslutande:
Marie Centerwall (s), Bollnäs
(ordförande)
Caroline Schmidt (c),
Hudiksvall
Mikael Löthstam (s), Hudiksvall
Stig Eng (c), Nordanstig
Yoomi Renström (s), Ovanåker
Björn Mårtensson (c),
Ovanåker
Sven-Erik Lindestam (s),
Söderhamn

Övriga deltagare: Kjell Öhrström, Bollnäs kommun
Bengt Friberg, Hudiksvalls kommun
Claes Rydberg, Ljusdals kommun
Tommy Staaf, Nordanstigs kommun
Christer Engström, Ovanåkers kommun
Margareta Högberg, Söderhamns kommun
Marie Nordmark, sekreterare

Utses att justera: Caroline Schmidt (c), Hudiksvall

Justeringens plats
och tid:

Underskrifter:

Paragrafer: §§68-77

Sekreterare: Marie Nordmark

Ordförande:

Marie Centerwall (s), Bollnäs

Justerande:

Caroline Schmidt (c) Hudiksvall

Bevis/anslag

Protokollet är justerat.

Förvaringsplats för protokollet
Hudiksvalls kommun

Underskrift

Marie Nordmark

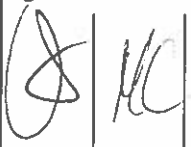
Innehållsförteckning	Sid
§ 68 Genomgång av föredragningslistan	4
§ 69 Föregående protokoll	5
§ 70 Leader Hälsingebygden information	6
§ 71 HR/PA lägesrapport	8
§ 72 IT-samverkan – återrapport	9
§ 73 Besöksnäringen/turism – återrapport	10
§ 74 Regionkommun Gävleborg – lägesbeskrivning, mellankommunala frågor	12
§ 75 Ekonomisk rapport	13
§ 76 Övriga frågor, ny samordnare Hälsingerådet	14
§ 77 Nästa sammanträde	15

Bilagor

Från Leader Hälsingebygden:

- Upp till kamp för LLU
- 2014-2020 Skrivelse LLU i nästa programperiod
- HSSL Upprop för landsbygden

Ekonomisk rapport Hälsingerådet 2013

Justerandes sign: 	Utdragsbestyrkande:
	Delges:

§ 68 Genomgång av föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns

—

Justerandes sign: 	Utdragsbestyrkande:
	Delges:

§ 69 Föregående protokoll

Protokoll från den 2013-12-11 föredras.

Hälsingerådets beslut

Hälsingerådet lägger protokollet till handlingarna.

Justerandes
sign:

Utdragsbestyrkande:

Delges:

§ 70 Leader Hälsingebygden information

Föredragande: Lars Norin och Kenneth Nilshem, Leader Hälsingebygden.

För närvarande arbetar Leader Hälsingebygden med kunskapsspridning och lobbyverksamhet på främst riks- och regionnivå. Kenneths och Lars råd är att kommunerna ska engagera sig i uppbyggnaden av den kommande nya LLU -perioden (lokalt ledd utveckling, community lead local development). LLU blir det nya namnet på Leader. Leadermetoden kommer dock att vara densamma, med trepartssamarbete ideell, offentlig och privat sektor.

Hälsingerådet får ta del av den text som gått ut till riksdagsbänken, med uppmaning att engagera sig i frågan och önskemål om att staten blir en mer aktiv finansieringspart. (se bilaga, ppt-presentationen går också med som bilaga till protokollet).

Förra året sökte ca 300 intressenter projektmedel och 28 nya projekt beviljades. Det är en anmärkningsvärt stor ideell insats i projekten. Många projekt verkar över Hälsingekommungränserna.

Pågående process: Partnerskapsöverenskommelse ska skickas in i mars. En enhet på Jordbruksverket blir CLLD. De ska skriva program som godkänns av EU. Hela 2014 planeras vara ett strategiskrivningsår.

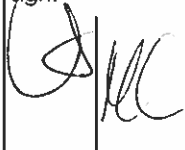
Lokalt följer man Jordbruksverkets plan. Leader Hälsingebygden strävar efter att behålla samma geografiska område. Troligen kan även tätorterna ingå nästa period, eftersom max medborgarantal höjs från 100 tusen till 150 tusen. Ett inledande stormöte i Hälsingland kommer att följas av kommunvisa eller tematiska möten för att hitta prioriterade åtgärdsområdet.

Beslut om projekt kommer tidigast att påbörjas 2015. Och det kommer inte att gå att rekvirera medel förrän tidigast januari 2016. Kommuner och andra offentliga aktörer kan möjligen banka under 2015, om de kan avsätta likviditet.

Förslag kom upp att Hälsingerådet skulle kunna förarbeta och tänka till kring prioriterade åtgärdsområden.

Andra förslag var att var och en kan nyttja sina respektive kontakter för att säkerställa Statens finansiering i LLU framåt, resp att Hälsingerådet ska göra en skrivelse.

Hälsingerådet föreslog att Leader Hälsingebygden snarast bokar in mötesdatum preliminärt med de viktigaste aktörerna, både på lanskapsnivå och för ev kommunvisa eller tematiska möten.

Justera
sign:

Utdragsbestyrkande:

Delges:

Sammanträdesdatum
2014-01-24

Hälsingerådets beslut

Hälsingerådet beslutade att göra en gemensam skrivelse till landsbygdsministern och jordbruksutskottet. Den ska tydliggöra att landsbygdsutvecklingspengarna är viktiga för Hälsingland och att den statliga delfinansieringen behövs. Den ska beskriva framgångarna och de goda effekterna av arbetet hittills. Den ska tydliggöra att Jordbruksstöd och Landsbygdsutvecklingsstöd är två olika saker. Hälsingerådet ska framföra ett tydligt önskemål att inte "bara" miljö/energi och jordbruk prioriteras för utvecklingspengarna. Som stöd kan skrivelsen stödjas på Leader Hälsingebygdens skrivelse. Leader Hälsingbygden är gärna bollplank. Skrivelsen behöver gå in snarast.

Justerandes sign: 	Utdragsbestyrkande:
	Delges:

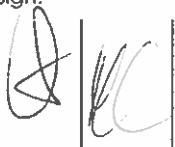
§71 HR/PA-organisation, lägesrapport

Margareta Högberg, kommunchef Söderhamn, gjorde en lägesrapport från projektet

- Direktiv fastställdes i Hälsingerådet 2013-12-09
- Projektledare Else-Marie Nilsson startade sitt uppdrag 2014-01-01
- Ett utkast till projektplan är utarbetad
- Uppstart sker den 30/1 med personalchefer, ekonomichefer m fl utifrån direktiv, och utkast till projektplan, göra en tidsplan och identifiera aktiviteter och frågeställningar.
- Planerings-/avstämningmöte för berörda kommunchefer tillsammans med projektledare planeras till den 19/2
- Upptaktsmöte med respektive CESAM planeras till den 26/2 kl 14
- Förslag: styrgruppsmöte vid nästa Hälsingeråd 26/3

Hälsingerådets beslut:

Hälsingerådet tackade för lägesrapporten.

Justerandes sign: 	Utdragsbestyrkande:
	Delges:

§ 72 Lägesrapport IT samverkan

Kommuncheferna Bengt Friberg, Tommy Staaf och Kjell Öhrström beskrev läget och Hälsingerådet lyfte fram olika synpunkter, önskemål

Samverkan i "Fiberstaden" är på gång att vidgas till att omfatta även Bollnäs kommun. Signalen är att stabiliteten inom IT driften verkligen behöver förbättras. Backup-lösningar kan bli mycket bättre.

Arbetet med att säkra hela området "kommunikationsteknologi" borde intensifieras.

Förutom säkerhetsaspekten skulle kommunerna kunna jobba mer kostnadseffektiv både inom och mellan kommunerna genom att begränsa hur många varianter och initiativ som bör förekomma.

Det pågår flera parallella processer; E-samhället, Resfritt Gävleborg pågår regionalt. Hälsinglands Utbildningsförbund...

Hälsingerådet föreslår själva en informationssäkerhetsdag på Hälsingerådet. Ovanåker föreslår att deras revisor, KPMG anlitas i några timmar för att sätta in Hälsingerådet i frågan.

Den gemensamma IT-säkerhetssamordnaren har gått i pension. Kommunalförbundet Södra Hälsingland förbereder ett ärende för rekrytering. Andra kommuner i Hälsingland kan fortsatt koppla på, för att lösa "utifrån perspektivet".

Hälsingerådets beslut

Hälsingerådet beslutade att planera in informationssäkerhetsfrågorna till ett kommande Hälsingerådsmöte. Christer Engström fick uppdraget att kontakta KPMG.

Justerandes sign: 	Utdragsbestyrkande:
	Delges:

§ 73 Besöksnäringen/turism - återrapport

Yoomi Renström berättade om arbetet för att tillskapa en destination Hälsingland. Diskussionen blev dock återkommande bredare; varumärke resp sätt att organisera turism och varumärkesarbete.

Yoomi för diskussioner med Regionen resp med Hälsinglands turism. Underhandskontakter sker med övriga KSO. De arbetar med ett antal formuleringar - förslag till inriktningsbeslut, som de föreslår att Hälsingerådet ställer sig bakom. I så fall är nästa steg sedan att skriva en ansökan till regionen.

Det pågående regionala "ramprojektet" avslutas juni 2014. Regionen skriver på en förlängning, in i 2015 eller längre, för att lappa över in i den nya Regionkommunen.

Yoomi ser ingen krock mellan en destination Hälsingland och det regionala "ramprojekt". Inte heller med de befintliga, konkreta, destinationerna. Företag kan välja att presentera sig under en eller flera destinationer.

Yoomi signalerar att det är viktigt att komma till skott med en projektansökan för destination Hälsingland, så den är på gång inför den kommande ansökningsperioden. Pengarna tar snabbt slut.

I samband med skrivande av själva projektansökan kommer ytterligare avstämningar att ske med tjänstemännen inom "Nu kör vi".

Fritt ur diskussionen möjligheter och ev problem med destination Hälsingland kontra övriga initiativ:

Det fanns en frustration över turismorganisationen, som upplevs komplex och har varit mycket föränderlig över tid. Styr tillfälliga projektmedel hur turismarbetet organiseras? Var är turistkunden? Vad är det vi vill och tror på från Hälsingerådet?

Behov av en Hälsingsk överbyggnad i dmo Hälsingland diskuterades; för att kanalisera projektmedel vidare och värna varumärket Hälsingland. Ett förslag på en dmo Hälsingland (och en dmo Gästrikland), och stöttning av Hälsingland Turism (som konkret sälj- och marknadsorganisationen) lyftes fram.

Flera ledamöter lyfte samtidigt upp att de hade fått en helt annan bild från tjänstemännen i "Nu kör vi". Några ville hem och diskutera frågan med sina lokala destinationer.

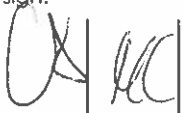
Ledamöterna som sitter i regionstyrelsen kan ha en alternativväg att yrka återremiss på det regionala förslaget vid kommande möte, bl a med anledning av att förslaget inte har varit på remiss till kommunerna.

Justeraandes sign:	Utdragsbestyrkande:
   	Delges:

Hälsingerådets beslut

Hälsingerådet är inte redo att anta rekommendationen kring destination Hälsingland. Hälsingerådet beslutade att var och en tar hem diskussionen till sig, känner på relationen med de lokala destinationerna som Järvsö och Hudiksvall och provar tankarna i resp kommunstyrelse.

KSO-arbetsgruppen kan dock jobba vidare med idén destination Hälsingland parallellt, för att inte tappa fart.

Justerandes sign: 	Utdragsbestyrkande:
	Delges:

§ 74 Regionkommun Gävleborg – lägesbeskrivning, mellankommunala frågor

Samtliga kommuner har närvarat vid en träff i Gävle 13 januari. Landstinget bjöd in till information om läget för det regionala uppdraget, samt mellankommunal samverkan.

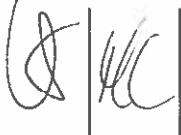
Kommunerna fick ta del av Gävles tankar kring mellankommunal samverkan, inkl regionalt stöd och service. Gävle har tagit på sig att samordna en enkät till övriga kommuner i Gävleborgs län ang mellankommunal samverkan. Enkäten är nu ute i respektive kommun.

Ljusdal kommer att lyfta fram att mellankommunal samordning kan organiseras från andra håll i Regionen än Gävle. Flera sätesorter, spridning av möten och annat diskuterades.

En fundering som lyftes var; vilken blir Hälsingerådets roll och betydelse i den nya regionkommunen?

Respektive kommun svarar på KS-nivå.

Hälsingerådets beslut

Justerandes sign: 	Utdragsbestyrkande:
	Delges:

§ 75 Ekonomisk rapport

Hälsingerådet tog del av preliminär ekonomisk rapport för 2013

Hälsingerådets beslut

Hälsingerådet beslutade godkänna rapporten

Justerandes sign: 	Utdragsbestyrkande:
	Delges:

Sammanträdesdatum
2014-01-24

§ 76 Övrig fråga, ny samordnare Hälsingerådet

Hälsingerådets samordnare har tackat ja till en annan tjänst.

Förslag till hantering av vakansen diskuterades. Är behovet enbart sekreterarrollen eller en medarbetare som kan vara strategisk spindel i nätet? Kerstins kunnande och nätverk bl a Regionalt har upplevts värdefullt.

Kan Hälsingerådet dela på en heltids samordnare med Gästrikerådet eller med Sundsvall? Sundsvall har en kort lösning nu, men har flaggat intresse för en gemensam lösning framåt.

Ett förslag kom upp om en ny strategidag i Hälsingerådet efter valet, där även lösning på samordnarfrågan kan diskuteras.

Hälsingerådets beslut

Justerandes sign: 	Utdragsbestyrkande:
	Delges:

§ 77 Nästa sammanträde Hälsingerådet

Nästa sammanträde i Hälsingerådet, onsdagen den 26 mars, förläggs till Hudiksvall.

Justerandes sign: 	Utdragsbestyrkande:
	Delges:

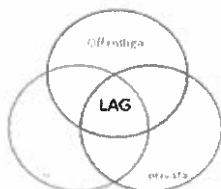

Upp till kamp för LLU

I februari/mars beslutar regeringen om resursfördelningen i landsbygdsprogrammet för perioden 2014-2020. Programmet ska minskas med 10% till 32,4 miljarder (EU14,6+Staten17,8). I programmet ingår Leader/CLLD-nu kallat LLU, Lokalt Ledd Utveckling. EU ska därefter godkänna Sveriges program innan jobbet kan påbörjas.

Starka krafter verkar nu för att ersättningarna till skogs- och jordbruket ska "räddas" på bekostnad av projektstöd till landsbygdsutveckling, via länsstyrelsens landsbygdsstöd och framför allt LLU. Det enda anslag som verkar säkert är medel till bredbandsutbyggnad, vilket vi anser är bra.

Det förslag som förordas är att statens medfinansiering i LLU (nu 1 miljard) tas bort och LLU finansieras med enbart medel från EU i programmet och att kommunerna föreslås stå för 35%(idag 30%). Det skulle innebära en **minskning för LLU med mellan 40-50% jmf tidigare periods budget.**

Om förslaget går igenom innebär det att betydelsen av den kanske viktigaste hörnstenen i Leadermetoden, det som benämns TREPARTNERSKAPET - samarbetet mellan ideell, privat och offentlig sektor, kraftigt decimeras.

Vilken signal ger det till kommunerna att staten ej är med?

Landsbygdsprogrammet är väl, och ska vara en helhet, även finansiellt?

Hur stark politisk förankring förutom själva ramen fördelningsförslaget har, vet vi ej säkert. Vi förstår att kunskapen om Leaders verksamhet och goda resultat är bristfällig bland många beslutsfattare, vilket bidrar till att det är beslutsmässigt "lättare" att minska den verksamheten. Denna kunskapsbrist är det nu bråttom att råda bot på och där behöver vi alla hjälpas åt med kontakter i regering/riksdag och och då i synnerhet i Miljö & Jordbruksutskottet.

En skrivelse med resultat och fakta bifogas från Samverkansgruppen för Leader i Sverige. Den är ett stöd för alla Ni som vill argumentera för en bättre finansiering av LLU. Det är bråttom att få beslutsfattare att se den kraft som finns i det lokala engagemanget och hur leadermetoden är en katalysator och även kanal för det.

LAG Leader Hälsingebygden

Kenneth Nilshem, Ordförande

Lars Norin, Verksamhetsledare

LAG Leader Gästrikebygden

Kenneth Nyberg, Ordförande

Theres Sundberg, Verksamhetsledare

Lokalt ledd utveckling gör skillnad

Bakgrund

Lokalt ledd utveckling stammar ur de erfarenheter man har av flera programperioder med Leadermetoden inom EU. Leader var från början ett gemenskapsinitiativ men har i senaste programperioden varit en del av landsbygdsprogrammet. Under perioden 2014 – 2020 ges möjlighet att använda metoden inom fler fonder.

Leadermetoden i Landsbygdsprogrammet 2007-2013:

Denna programperiod har inneburit att hela Sverige haft möjlighet att arbeta med lokalt underifrånperspektiv i trepartnerskap utifrån strategier som tagits fram utifrån lokala behov, grundade bl a på genomförda SWOT-analyser och kopplade till övriga lokala och regionala strategier, vilket:

- Skapar en gemensam identitet i det geografiska området.
- Länkar samman olika människor och insatser i området som förstärker varandra.
- Skapar nytt! När människor från olika sektorer möts uppstår nya tankar, processer och utveckling i området, på ett kreativt och ofta innovativt sätt.

Metoden täcker 90 % av Sveriges yta, involverar ca 200 anställda och över 1000 personer som ordinarie ledamöter i 63 LAG (Local action group). Storleken på varje LAG varierar mellan 7 och 41 personer.

En viktig faktor för bästa resultat har varit Överförbarhet – erfarenhetsutbyte mellan alla aktörer på landsbygden.

Budget

Totalt budgeterades 3,2 miljarder kr för Leaderverksamheten för perioden 2007-2013

I juni 2013 tillkom ytterligare 100 milj. överskjutande medel från Jordbruksverket. Dessa pengar täckte inte behovet och många ansökningar fick avslås.

Resultat

Den 1 oktober 2013 var 3 590 huvudprojekt beviljade, varav ett stort antal s.k. paraplyprojekt som vardera har en rad delprojekt inom sin ram. 1 900 av huvudprojekten var slutredovisade vid detta datum.

Den 31 december 2012 var 23 % av budget för hela programmet slutredovisad. Med hittills uppnådda resultat kan vi se denna prognos för hela programperioden, om vi utgår från redovisad budget och multiplicerar med 4. Det finns dock anledning att tro att siffrorna kan öka ytterligare eftersom de pågående paraplyprojekten förväntas ge högre utfall än projekt utan underliggande delprojekt. Utgår vi istället från antalet redovisade projekt blir prognosen lägre.

		Per den 31/12 2012 då 23 % av budget slutredovisats	Prognos för hela programperioden
Nya företag		550	2 200
Nya arbetstillfällen		1 608 (varav 395 u 25 år)	6 432
fysiska objekt (webbplatser, idrottsplatser, samlingslokaler, vandningsleder etc.) har skapats eller rustats upp.		1000	4 000
nya dagbesökare		75 000	300 000
Gästnätter		55 000	220 000
Personer som gynnats		750 000	3 000 000

- **Antal projekt där följande målgrupper gynnas ekonomiskt:**
Företagare/näringsidkare 1038, Lokala föreningar 165, Arrangörer av evenemang 185,
Lantbrukare/lantbruksföretag 114
- **Antal projekt där följande målgrupper gynnas immateriellt:**
Invånare/boende 520, Historiskt intresserade 218, Idrotts- sportutövare 174,
Naturintresserade 128

De mjuka värdena är en viktig del av Leaderarbetet men vi kan se att det även skapats nya företag, nya och bibehållna jobb, företagsnätverk och ett stort antal företag har diversifierat sin verksamhet med stöd av Leader. Till trots att Leader inte får arbeta med direkta företagsstöd har man ändå, genom sin metod, skapat fler jobb än många andra sysselsättningsskapande insatser på lokal och nationell nivå.

Årets leaderprojekt 2013: Startgas - vi tänder på din idé

"Genom att med checkar (om max 30 000 kr + egen medfinansiering med 50%) och delprojekt stödja nyskapande idéer hos enskilda personer och företagsnätverk har projektet hittills stimulerat till 27 nya företag, 21 nya arbetstillfällen och flera nya produkter. Därmed har den lokala servicen inte bara bibehållits utan även ökat med nya verksamheter och arbetstillfällen har skapats liksom värdet av lokal produktion, varor och tjänster."

Ideell insats motsvarar snart 3000 årsarbeten

Den 1 oktober 2013 var det budgeterade värdet av ideell arbetstid i beslutade projekt 902 000 000 kronor. Detta motsvarar 2 863 årsarbeten. Tid som människor boende i Sveriges landsbygd bjudit på för att man tror på sin bygd och vill skapa bättre villkor, trivsel och försörjningsmöjligheter.

Vilket annat program kan uppvisa dessa resultat med en finansiering av 3,2 miljarder och då är vi ändå inte i mål!

Alla resultat är inte enkelt mätbara men även s.k. mjuka resultat som är svåra att mäta är viktiga, t.ex. att mötesplatser har skapats och att bygderna har återfått sammanhållning och framtidstro. Landsbygdsprogrammet har möjliggjort ett aktivt arbete med landsbygdsutveckling i hela landet och att mycket har hänt på landsbygden. Detta är också viktiga resultat av arbetet med landsbygdsutveckling. (uppföljningsrapport 2012/13:RFR4 Miljö- och jordbruksutskottet och Näringsutskottet)

I Jordbruksverkets utvärdering ingår en bedömning av i hur hög grad varje projekt nått sina egna mål och syften vid tidpunkten när projektet slutrapporterats. För över 90 % av projekten har bedömningen gjorts att de fullt ut eller i hög grad nått Sina mål och syften.
Det är en liten grupp projekt (ca 3 %) som bedömts uppvisa ingen eller kort varaktighet. (Leader i Sverige 2007–2012 Jordbruksverkets utvärdering)

LLU i nästa programperiod

Leader är en folkrörelse i Sverige som vi av samhällsekonomiska skäl bör värna om och stimulera med ytterligare medel eftersom Leader inte är stöd och bidrag utan investeringar på landsbygden för framtiden.

I de kommande politiska besluten riskerar vi att budgeten drastiskt minskar för LLU/Leaderarbetet och att geografiska områden försvinner från detta arbete. Därmed dör den entusiasm som byggs upp när människor fått chansen att själva vara med och forma framtiden i sin bygd.

Geografi

Den s.k. Tulpanutredningen har kommit fram till att Sverige inte kan finansiera lika många Leader/LLU-områden som i denna programperiod, utan att precisera antalet områden eller kriterier för urvalet. Vi undrar varför. När vi utläser de resultat Leader åstadkommit i denna programperiod borde man istället förvissa sig om att inte ett enda av våra områden försvinner! I det här förberedelsearbetet har vi inte tillfrågats om hur de nuvarande områdena ställer sig till en lägre finansiering i nästa period och vilka lokala lösningar som skulle kunna bli aktuella.

Samverkansgruppen anser att denna fråga bör utredas ytterligare eftersom det finns delade meningar om hur stort/litet ett område kan vara. Vårt arbetssätt bygger på lokalt engagemang och underifrånperspektiv, vem är då bättre lämpad att avgöra lägsta nivån än de som skall verka i området och genomföra strategin?

Budget i kommande period

Frågan är varför LLU är sammankopplat och drabbat av ett minskat stöd till jordbruket och dessutom neddraget från 7 till 5 % av budget när vi kan se vilka resultat metoden gett?

För att stödja landsbygden på **det mest kostnadseffektiva sättet** krävs samarbete och finansiering av EU, stat, kommuner och privata sektorn. Argumentet att minska antalet finansiärer av administrativa skäl stämmer inte, eftersom de statliga och EU-medlen är inbakade i samma pott.

Det lokala deltagandet och engagemanget är helt avgörande för om utvecklingsinsatserna ska ge ett långsiktigt hållbart resultat. Oavsett vilket arbetssätt som väljs är det viktigt att uppmuntra lokalt samarbete mellan olika aktörer på landsbygden. Det är viktigt att kommunernas roll i arbetet med landsbygdsutvecklingsfrågor uppmärksammas. (uppföljningsrapport 2012/13:RFR4 Miljö- och jordbruksutskottet och Näringsutskottet)

Samverkansgruppen för Leader i Sverige anser att

- Finansieringen av LLU skall vara fortsatt 7 % av landsbygdsprogrammets budget.
- Den statliga finansieringen skall följa EU-budgeten med samma %-sats
- Övrig offentlig medfinansiering (kommunal) i omfattning enligt innevarande programperiod med minst 30 %
- Privat finansiering/ Ideell tid enligt samma modell som under innevarande programperiod.
- Hela Sveriges landsbygdsyta skall omfattas av LLU, den lokala nivån avgör om man är beredd att starta med de ekonomiska medel som erbjuds.

Konsekvenser av budgetneddragningar och minskad geografi

- Färre antal områden innebär per automatik att vissa områden inte får samma chans till lokal utveckling som andra. Vem är kompetent att avgöra vilka dessa områden är?
- Att skapa ett tävlingsförfarande i samband med att vissa områden skall väljas ut genererar en konkurrenssituation mellan sökande områden. Istället för att stötta varandra i strategiskrivandet och jobba med Leaders honnörsord Överförbarhet, kommer var och en att behöva hålla på sitt. Det ger i sin tur sämre strategier och sämre förutsättningar för genomförandet och goda resultat i nästa programperiod.

- Ett tävlingsförfarande där vissa områden utesluts i genomförandet skapar förhoppningar som sedan grusas. Efter ett sådant förfarande kommer man inte att kunna mobilisera gräsrotsnivån inför ett nytt Landsbygdsprogram 2021!
- Om landsbygdsprogrammets finansiering inte kräver kommunal medfinansiering förminskas betydelsen av trepartnerskapet och ger signaler om att kommunernas delaktighet inte är av betydelse. Denna tanke på centralisering rimmar dåligt med Leaders metod.
- Gemensam finansiering från EU, stat och kommuner skulle stärka budgeten så att fler LLU-områden kan starta.
- När människor inte längre känner att de kan vara med och påverka sin vardag försvinner livskvaliteten (både yrkesrelaterat och fritid) och det finns inte längre anledning att bo kvar.
- Färre arbetstillfällen. Drabbar ofta unga på landet som istället lämnar bygden.
- Färre nya företag minskar livskraften på landsbygden.

Har Sverige råd att avstå från arbete med CLLD/LLU över hela landet, i nästa programperiod?

Leadersverige genom Samverkansgruppen

Fredrik Reinfeldt, Statsminister
Eskil Erlandsson, Landsbygdsminister

Stockholm 17 december 2013

Upprop för landsbygden och den lokala utvecklingen

Det är med stor oro som vi, representanter för undertecknande organisationer, tagit del av beslutet om att stoppa den del av landsbygdsprogrammet som direkt berör den ideella sektorn.

Vi är många som allvarligt funderar på om regeringen verkligen insett konsekvenserna av beslutet. Vi är stolta över att ha skapat massor av företag och jobb genom satsningarna i landsbygdsprogrammet, men nu ser det illa ut.

I gles- och landsbygd finns sällan några riskkapitalister eller etablerade banker som vågar satsa på utveckling. Men landsbygdsprogrammet har gett möjligheter till investeringar i nya verksamheter och företag. Att stoppa landsbygdsprogrammet bidrar till avveckling och ökad urbanisering.

Den ideella sektorn är ofta motorn i bygden. Föreningen eller byalaget svarar för många funktioner som samhället gemensamt tar ansvar för i staden, men inte på landet. Här finns service för äldre och föreningsdrivna ungdomsgårdar. Här drar de lokala grupperna fiber och bygger för framtiden. De stimulerar entreprenörskap och startar själva företag inom många områden. De driver integrationsprojekt och ställer om till hållbara bygder. Den självklara mötesplatsen för byn eller lokalsamhället finns i föreningen.

Inom Leader sker ett fruktbart samarbete mellan ideell, privat och offentlig verksamhet, främst kommunerna. Det här rivs nu ner genom regeringens missriktade spariver. Vart tog de ambitiösa planerna på Lokalt ledd utveckling (CLLD) vägen?

Genom att ta bort viktiga möjligheter för den ideella sektorn att få stöd för att driva sin utvecklande verksamhet, så avrustas landsbygden. Här har skapats arbetstillfällen, men många

kastas nu ut i osäkerhet på en närmast obefintlig arbetsmarknad. Företag, som med hjälp av programmet etablerats på landsbygden, riskerar att tappa kunder och avvecklas. Dessutom tvingas den ideella sektorn att dra ner på sin service i lokalsamhället, och därmed påskyndas avvecklingen av svensk landsbygd.

Vi vill inte vara med om det här. Vi ska ha utveckling! Vi ska ha en hållbar landsbygd som i nära samverkan med staden skapar underlag för företagande och ger goda möjligheter för att hela Sverige ska leva.

Vi tar därför initiativ till ett landsbygdsupprop för att tydligt påvisa att vi är upprörda över att landsbygdsprogrammet stoppas. Vi hoppas slippa starta ett landsbygdsupprop.

Annika Nilsson, förbundssekreterare ABF

Sven Lindgren, ordförande Civilförsvarsförbundet

Gordon Hahn, ordförande Coompanion

Calle Nathanson, VD Folkets Hus och Parker

Åse Blombäck och **Staffan Nilsson**, ordförande Hela Sverige ska leva

Bengt Almkvist, ordförande Skärgårdarnas Riksförbund

Johnny Nilsson, förbundschef Studieförbundet

Birger Svanström, ordförande Sveriges Hembygdsförbund